

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ι'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1932

ΑΡΙΘ. 45

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ

Ἐν μακρῷ σειρᾷ ἄρθρων δημοσιευθέντων εἰς τὴν θέσιν ταύτην κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως διαπτυχθῶσι μᾶλλον ἐμπεριστατωμένως τὰ προβλήματα, περὶ τὰ ὁποῖα ἐψηχολήθη τὸ κατὰ τὸ ἐφετεινὸν θέρος συγκληθὲν ἐν Ἀθήναις πρῶτον συνέδριον τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ νὰ διασαφηθῇ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἡ ἐφημεριακὴ δεοντολογία. Οὕτω ἠνοιχθῆ τὸ βιβλίον τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς τῶν χριστιανῶν καὶ αἱ σελίδες αὐτοῦ ἐνεφάνισαν τὸν ἱερέα ὡς τὸν κύριον παράγοντα τῆς θρησκευτικῆς καὶ τῆς ἠθικῆς διαφορώσεως καὶ βελτιώσεως τῶν ἐνοριακῶν κυψελῶν, ἐν ταῖς ὁποῖαις ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν, τὴν καθοδήγησιν καὶ τὴν ἔμπνευσιν τοῦ ἱερέως θὰ ἠδύνατο νὰ παραχθῇ ἄφθονον καὶ ἀγνὸν θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν μέλι, δυνάμειον νὰ γλυκαίνῃ διηγετῶς καὶ τὰ ἐπὶ μέρους ἄτομα καὶ τὴν κοινωνίαν ὁλόκληρον. Ὁ ἐνοριακὸς ἱερεὺς διὰ τῆς ἱεροπρατοῦς καὶ ἐνσυνειδήτου τελέσεως τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, μάλιστα δὲ τῆς θείας Μυσταγωγίας, ὡς τελετουργὸς τῶν θεῶν μυστηρίων καὶ ἀγιαστῆς τῶν πιστῶν διὰ τῆς πεφωτισμένης διδασκαλικῆς του διακονίας ὡς ἐρμηνεὺς τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ διδάσκαλος τῶν θεῶν ἀληθειῶν διὰ τῆς ἰλαρᾶς του ἱεροπρεπείας, τῆς πατρικῆς του προνοίας καὶ τῆς ἐποικοδομητικῆς του μερίμνης ὡς κατηχητῆς τῆς νεολαίας διὰ τῆς ποιμαντορικῆς του κοινωνικότητος ὡς Μέντωρ γονέων καὶ τέκνων καὶ τῆς καθ' ὄλου οἰκογενείας ποδηγέτης καὶ στηρικτῆς διὰ τῆς διορατικῆς του ψυχοσκοπήσεως ὡς ἔμπειρος τῶν ψυχικῶν τραυμάτων καὶ ἀρρώστων διαγνώστης καὶ θεραπευτῆς—ὡς τοιοῦτος, λέγομεν, ὁ ἐφημέριος εἶνε κεκλημένος νὰ ἀποβῇ ὁ κύριος μοχλὸς τῆς θρησκευτικῆς ἐξυψώσεως καὶ τῆς ἠθικῆς ἀναπλάσεως τῆς ἐνορίας.

Ὅταν αἱ ἐνορίαὶ ἔχωσιν ἀξίους τῆς κλή-

σεῶς τῶν ἱερεῖς δύνανται νὰ καταστῶσι κέντρα αὐτάρκους δι' ἐκάστην θεραπείας τῶν μᾶλλον ἐπείγουσῶν ἀναγκῶν τῶν ἐνοριτῶν. Ὁ ναός, ὡς ἱερὸν κέντρον συσπειρώσεως τῶν ἐνοριτῶν, κατ' αὐτὴν τὴν οὐσιαστικὴν αὐτοῦ ἔννοιαν δύνανται νὰ ἀκτινοβολήσῃ παντοῖαν ἠθικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν ζωτικότητα καὶ νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἐνορίαν εἰς ἐστίαν πολυτρόπως ἐκδηλουμένης ἀγάπης καὶ εἰς σχολεῖον ἀσφαλοῦς τῶν ἐνοριτῶν διαπαιδαγωγήσεως καὶ οἰκοδομῆς. Οὐδεὶς γνωρίζει κατὰ πλάτος καὶ βάθος τὴν ἐνορίαν ὅσον ὁ ἱερεὺς. Ὁ ἐφημέριος εἶνε ὁ μόνος, ὅστις γινώσκει τὰ ἑαυτοῦ πρόβητα καὶ γινώσκεται ὑπ' αὐτῶν καὶ καλεῖ αὐτὰ «κατ' ὄνομα», διότι ὡς μόνιμος αὐτῶν ποιμὴν εἶνε ὁ μοναδικὸς μάρτυς τῆς ἀτομικῆς ἱστορίας ἐνὸς ἐκάστου ἀπ' αὐτῆς τῆς γεννήσεώς του, ἀλλὰ καὶ πασῶν τῶν φάσεων τῆς κοινωνικῆς ἐνοριακῆς ἐξελίξεως. Αὐτὸς ἠύλογησε τὴν εἰς τὸν κόσμον ἐμφάνισιν ἐκάστου νέου μέλους τῆς ἐνορίας του· αὐτὸς εἰσάγει αὐτὸ διὰ τῆς πύλης τοῦ βαπτίσματος εἰς τὰ ἔσω τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ περιβάλλοντος αὐτὸς ἀγιάζει ἕκαστον διὰ τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας· αὐτὸς ἀποβαίνει ὁ ἀνατόμος ἐκάστης ψυχῆς· αὐτὸς εὐλογεῖ τὰς ἐνώσεις τῶν πιστῶν του· αὐτὸς εἶνε ὁ κοινὸς πάντων ἐξόδιος προπομπὸς εἰς τὴν ἀπαρχὴν τῆς μετακοσμίου ζωῆς, ὁ κοινὸς τῶν τε ἀτομικῶν καὶ τῶν κοινῶν ἀγαλλιᾶσεων καὶ θλίψεων, αὐτὸς συλλήβδην ἀποτελεῖ τὸ ὄρατὸν ἱερὸν σύμβολον τῆς συνδεούσης τοὺς ἐνορίτας πρὸς ἀλλήλους κοινῆς θρησκευτικῆς πίστεως καὶ τῶν ὑψηλοτέρων ἰδανικῶν.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους οὐδεὶς δύνανται νὰ ἀσκήσῃ ἐπὶ τῶν ἐνοριτῶν ῥοπήν ἰσχυροτέραν ἐκεῖνης, τὴν ὁποῖαν δύνανται νὰ πραγματοποιήσῃ ὁ ἐφημέριος. Ὡς μυσταγωγὸς καὶ οἰκονόμος τῶν θεῶν μυστηρίων συγκεντρῶν εἰς τὸ πρόσωπόν του πλήρη καὶ ἀμέριστον τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἐνοριτῶν του, εἰσδύει διὰ

ταύτην ἀνθρώπου εἰς τὰ βάθη τῶν ψυχῶν, καὶ οὕτως χερσίζεταί τας κλειδας τῶν καρδῶν καὶ εἰνε εἰς θέσιν νό ἀποβῆ ἢ αὐτοκράτορος ἐκάστου τοῦ πᾶσιων ὄμου τῶν τὴν ἐπιγεγεστέραν τῆς λέξεως ἐννοϊαν. Ἐάν δὲ ληφθῆ ὅτι ὄψιν ὅτι ο ἑλληγικὸς λαός, παρὰ πάσας τὰς εἰς ὑπαρχοῦσας ἑλλείψεις μερίδος τοῦ ἱεροῦ κλήρου, αἰτινὲς ὑποπίπτουν εἰς τὴν ἀντίληψίν του, περιβάλλει τοὺς ἱερεῖς του διὰ μεγάλου σεβασμοῦ, τρέφει πρὸς αὐτοὺς θρησκευτικὴν εὐλάβειαν καὶ εἶνε πειθήνιος εἰς τὰς πορμαντορικὰς αὐτῶν καθοδηγήσεις, συστάσεις καὶ ὑποδείξεις, εὐκολον εἶνε νὰ συμπεριβῆ εἰς ὁρῶσων καὶ ὁποῖων μεγάλων ἐργων κρινῆς ὀφελείας δύναται ὁ ἐφημέριος νὰ ἀποβῆ δημιουργὸς ὅταν θελήσῃ νὰ πραγματοποιήσῃ ἐν ἑαυτῷ τὴν ἱσραηλικὴν δεοντολογίαν, ὡς αὕτη ἀνεπιτυχθῆ ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος πρώτῳ ἐφημεριακῷ συνεδρίῳ. Τοιαῦτα στελέγη ἐπιδίδωκει ν' ἀποκτήσῃ ἡ διοικοῦσα, διδάσκουσα καὶ ἀγιόζουσα Ἐκκλησία, διὰ νὰ καθίστα ὄλονεν τελεσφορῶτερον τὸ σωτηριον αὐτῆς ἐργον.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΔΙΕΙΞΙ Γ' ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΛΕΩΝ

Ἄρθ. Πρωτ. 53533

Ἄρθ. Ἐγκ. 430

Γενικὰς Διοικήσεις Μακεδονίας καὶ Θράκης, Νομάρχας καὶ Ἐπαρχοὺς, Ἀστυνομικὰς Διευθύνσεις καὶ Διοικήσεις Χωροφυλακῆς.

Συνεχίζομεν ταὐτάριθμον ἀπὸ 23)9)932 ἐγκύκλιον 410, συμπληροῦντες δὲ ταύτην, ἀνακοινοῦμεν τελικῶς, ὅτι ἐπὶ ζητημάτων σχεσιν ἐχόντων μετὰ παλαιοημερολογίτας, ἡτοι ἀφορῶντων τὴν λειτουργίαν τῶν καθῶν αὐτῶν καὶ εἰς ἱεροπραξίας τῶν ἱερέων, δεόν, ὅπως αἱ ἐνέργειαι τῶν Διοικητικῶν καὶ ἐκτελεστικῶν ἀρχῶν μὴ ἀφίστανται τῶν σχετικῶν ἀπορῶν καὶ τῶν ὁδηγῶν ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε προκπιτόντων ζητημάτων τῶν οικείων Μητροπολιτῶν, οἷσινες δύναται νὰ ζητήσωσι καὶ τὴν ἀπέλασιν οἰκουμένης κληρικῆς ἢ μοναχοῦ, ἀντικανονικῶς διαμένοντος ἢ ἱεροπρακτοῦτος ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτῶν.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, δεόν ὅπως ἄμισος παρεχῆται συνδρομή. Κυρίως ἀξιοῦμεν, ὅπως μὴ ἐπάρεθῃ διάστασις γνωμῶν μεταξὺ τῶν οικείων Μητροπολιτῶν καὶ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν προκειμένου περὶ ζητημάτων καθαρῶς θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Ι. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΥ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑΛΙΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ
ΕΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙ ΠΑΣΧΑ ΑΠΟΦΑΣΙΝ
ΤΗΣ Α' ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν ἀνωτέρω διατυπωμένην περὶ τοῦ Πάσχα ἀπόφασιν τῆς ἀγιοτάτης ἐν Νικαίᾳ Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἐξετάζοντες τὸ ζήτημα τοῦ Ἡμερολογίου ἐν ἀναφορᾷ πρὸς αὐτήν, βλέπομεν ἐναργῶς ὅτι οὐδὲν ἀπολύτως αὕτη περιέχει στοιχείον σχετιζόμενον πρὸς τὸ Ἡμερολόγιον ἔξ ου ἀδιοστάτως δυνάμεθα ὅπως ἔχωμεν τὴν γνώμην ὅτι ὁ καθορισμὸς τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα δὲν εἶναι ζήτημα ἡμερολογιακόν, ἔχον τοῦτέστι σχέσιν πρὸς τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ ἐν χρήσει πολιτικόν Ἡμερολόγιον, ἀλλὰ ζήτημα καθαρῶς ἀστρονομικόν, καθόσον σχετίζεται πρὸς τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν καὶ τὴν ἐπομένην ταύτῃ ἢ συμπιπτοῦσαν μετ' αὐτῆς πανσέληνον.

Ἡ ἀλήθεια αὕτη βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἀναγραφόμενων σχετικῶς περὶ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα ἐν ταῖς Ἀποστολικαῖς Διαταγαῖς «Ὑμεῖς δὲ φυλάσσεσθε ἀκριβῶς τὴν ἰσημέριον τροπὴν τῆς ἐαρινῆς ὥρας, ἣν γίνεται δευτέρᾳ καὶ εἰκάδι τοῦ δωδεκάτου μηνός, ὅ ἐστι Δύστρος. Ἐπιτηροῦντες ἕως εἰκάδος πρώτης σελήνης, ὅπως μὴ ἐν ἐτέρᾳ ἐβδομαδί ἐμπέσῃ ἡ τεσσαρεσκαίδεκάτη καὶ πλάνης γενομένης ἀγνοία δις τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐπιτελέσωμεν τὸ Πάσχα ἢ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἐορτάσωμεν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναστάσιμον ἡμέραν ἀλλ' ἢ ἐν Κυριακῇ μόνῃ»² Ὡσαύτως δ' ἰ. Ἐπιφάνιος ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: «Κέχρηται (ἢ Ἐκκλησία) οὐ μόνον τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τῆς σελήνης ἀλλὰ καὶ τῷ δρόμῳ τοῦ ἡλίου, ἵνα μὴ ἐνὶ ἐνιαυτῷ δύο Πάσχα ποιῶντες, ἐν τῷ ἐτέρῳ μηνὶ ἐν Πάσχα τελέσωμεν δι' ὃ παρατηρούμεθα μὲν τῷ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ, ὑπερβαίνομεν δὲ τὴν ἰσημερίαν, φέρομεν δ' ἐπὶ τὴν ἀγίαν Κυριακὴν τὸ τέλος τῆς συμπληρώσεως»³.

Ἐάν δὲ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἐνός τὴν συναφῆ πρὸς τὴν ἀπόφασιν περὶ τοῦ Πάσχα διάταξιν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καθ' ἣν ἀνέθηκεν αὐτὴ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἵνα προσδιορίξῃ κατ' ἔτος τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα καὶ τοῦτο, διότι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἤκμαζε τότε ἡ ἀστρονομία, καὶ ἀφ' ἐτέρου ὅτι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους δὲν ἦτο εἰσέτι ἐν γενῆς χρήσει τὸ ἐν Κωνσταντινῶν καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ Κράτους ἰσχύον Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον ἀλλὰ μᾶλλον ἐκτισσοιοποιεῖτο τὸ Αἰγυπτιακόν, ὡς γίνεται δῆλον κατὰ τῶν Πασχαλίων Γραμμάτων τῶν Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἀλεξανδρείας, ἐν οἷς γίνεται μνεία οὐχὶ κατὰ

2. Ἀποστολ. Διατάγ. Βιβλ. Ε' κεφ. ΙΖ'.

3. Ἰ. Ἐπιφαν. κατὰ Τεσσαρεσκαίδεκ. Ὁρ. Πατρ. Μεγνη Τόμ. Α' σελ. 887.

ονομάτων Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου ἦτοι τῶν μηνῶν τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου, καθ' οὓς κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ ἐκκλησιαστικοὺς ὑπολογισμοὺς συμπίπτει τὸ Πάσχα, ἀλλὰ τῶν αἰγυπτιακῶν ὀνομάτων τῶν ἀντιστοίχων μηνῶν Φαμενώθ καὶ Φαρμουθὶ καὶ ὅτι ὡς ἐκ περισσοῦ ἢ διαφορὰ δὲν ἔγκειται μόνον εἰς τὰ ὀνόματα τῶν μηνῶν ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μηνολογίας αὐτῶν (ὡς π. χ. ἡ 22 Μαρτίου τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν 26ην Φαμενώθ, ἡ 26 Μαρτίου πρὸς τὴν 30ην Φαμενώθ, ἡ 30 Μαρτίου πρὸς τὴν 4ην Φαρμουθί, ἦτοι διαφέρει ὄχι μόνον ἡ μηνολογία ἀλλὰ καὶ ὁ μῆν κ.λ.π.)⁴, καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οὐδεμίαν σχέσιν, οὔτε σημασίαν διὰ τὴν εορτὴν τοῦ Πάσχα ἔχουσι τὰ ὀνόματα τῶν Ἡμερολογίων καὶ μηνῶν καὶ συναφῶς ὅτι οὔτε πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Α'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οὔτε πρὸς ἄλλον Ἐκκλησιαστικὸν κανόνα ἀντιβαίνει, οὔτε ἀλλοίωσιν θρησκευτικὴν εἰς τὴν εορτὴν τοῦ Πάσχα προξενεῖ, οὔτε τὸ ὕψος καὶ τὴν σημασίαν αὐτῆς ἔλαττοι, ἂν τὸ Ἡμερολόγιον ὀνομάζεται Ἰουλιανὸν ἢ Αἰγυπτιακόν, οὔτε ἂν ὁ μῆν, καθ' ὃν πανηγυρίζεται τὸ Πάσχα, καλεῖται Μάρτιος, Ἀπρίλιος καὶ Μάϊος ἢ Φαμενώθ καὶ Φαρμουθὶ ἢ ἄλλως πως. Εἰς τ' ἀνωτέρω δὲν θεωροῦμεν ἄσκοποννὰ προσθέσωμεν καὶ τοῦτο, ὅτι ἂν ἡ ἐν Νικαία Συνόδος εἶχε κατὰ νοῦν ἢ ἔκρινεν ἀναγκαῖον, ἵνα συνδέσῃ τὴν εορτὴν τοῦ Πάσχα μετὰ τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου, ἢ ἄλλου τινός, οὐδεμίαν ἀμφιβολία ὅτι δὲν θὰ περιορίζετο μόνον εἰς τὰς ἐκφράσεις περὶ ἑαρινῆς ἰσημερίας καὶ πανσελήνου, ἀλλὰ πάντως θὰ προσέθετε καὶ ἄλλας τινὰς παρεμφερεῖς, δι' ὧν θὰ καθίστα ἔμφανη τὴν σύνδεσιν τοῦ Πάσχα καὶ μετὰ τοῦ Ἡμερολογίου.

Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον, ὡς βεβαιούται καὶ ὑπὸ τῆς Ἱστορίας, δὲν προῆλθεν οὔτε παρὰ τῆς Α'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου οὔτε παρ' ἄλλης τινός μετὰ ταῦτα, ἐξάγεται φρονοῦμεν ἀναμφισβητήτως ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι ἡ περὶ τοῦ Πάσχα ἀπόφασις τῆς Α'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου στερεῖται τελείως ἡμερολογιακῆς χροιάς καὶ χαρακτῆρος, καθόσον δὲν ἔχει ὑπ' ὄψει, οὔτε στηρίζεται εἰς ὠρισμένον ἡμερολόγιον καὶ συνεπῶς ὁ καθορισμὸς τοῦ Πάσχα ἐπὶ τῇ βάσει καὶ συμφώνως πρὸς τὴν προκειμένην ἀπόφασιν τῆς ἐν Νικαία Συνόδου δὲν εἶναι ζήτημα ἡμερολογιακὸν ἔχον σχέσιν καὶ συνδεόμενον μετὰ τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ Ἡμερολογίου, ἀλλὰ ζήτημα ἀπολύτως καὶ μόνον ἀστρονομικόν, αἵτε συνδεόμενον ἀρρηκτως μετὰ τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας καὶ πανσελήνου. Ἐντεῦθεν ἐκτελουμένη ἢ ἀπόφασις αὕτη δύναται νὰ προσαρμοσθῇ καὶ εφαρμοσθῇ ἐπὶ παντός οἰουδήποτε ἐν χρήσει πολιτικοῦ Ἡμερολογίου εἴτε Ἰουλιανὸν ὀνομάζεται τοῦτο εἴτε ἄλλως πως, εἴτε ἑλληνικόν εἶνε τοῦτο εἴτε ρωμαϊκόν, εἴτε αἰγυπτιακόν, εἴτε περσικόν κτλ.

Ἐπομένως ἐξεταζομένου τοῦ ζητήματος τοῦ Ἡμε-

ρολογίου ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν περὶ Πάσχα ἀπόφασιν τῆς ἐν Νικαία Α'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω προδήλως ὅτι ἡ προκειμένη ἀπόφασις δὲν ὑποχρεοῖ ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῶς, ἵνα ἐξακολουθῶμεν διαφυλάττοντες τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον ὡς ἔχει ἐσφαλμένον, οὔτε δὲ καὶ ἐμποδίζει, ὅπως προβῶμεν εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν ἐλλείψεων καὶ σφαλμάτων αὐτοῦ, ἐὰν μάλιστα ταύτην ἐπιβάλασι λόγοι ἀποχρῶντες, οὓς ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ παρίδῃ ἄνευ μειώσεως τοῦ κύρους αὐτῆς.

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦ Ἡμερολογίου ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν περὶ Πάσχα ἀπόφασιν τῆς Α'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΣΤΟΡΙΚΟΚΑΝΟΝΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΝ ΡΩΣΙΑ ΕΚΚΛΗΣ. ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Γ.

[9]

Ἡ ἐντύπωσις ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀπὸ 16]29 Ἰουλίου 1927 δηλώσεως τοῦ Σεργίου ὑπῆρξε παρὰ τοῖς Τυχωνικοῖς δυσμενῆς, ἢ συγκίνησις δὲ τοῦ ὑπερορίου ὀρθοδόξου ρωσικοῦ κόμμου ἐξεδηλώθη ζωηρότατα. Οὕτω ἡ ἐν Κάρλοβιτς ἱεραρχία ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον πρὸς τὸ ὀρθόδοξον ποιμνιον, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπομινῆσκειται, ὅτι ἐπὶ δεκαετίαν ὀλόκληρον ἐξακολουθεῖ ὁ κατὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας διωγμὸς τῶν Μπολσεβίκων. Πῶς λοιπὸν εἶνε δυνατόν νὰ ἐκφρασθῇ παλλαϊκὴ εὐγνωμοσύνη πρὸς τοιαύτην ἐξουσίαν; Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ γίνεται λόγος περὶ προσοχῆς αὐτῆς πρὸς τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ; Ἐπὶ πλέον τὸ ἔγγραφο τοῦ Σεργίου χαρακτηρίζεται ὡς πολιτικὸν ἔγγραφο, οὐδεμίαν ἐκκλησ. σημασίαν ἔχον, καὶ ὡς ἐν τῶν μέσων τῆς προπαγάνδας τῆς σοβιετικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς εἰς τὴν ἐκκλησ. ζωὴν εἰσαγωγῆς τῆς ἀθέου πολιτικῆς. Ἡ ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ εὐλογῇ ἀντιχριστιανικὴν, πολλῶ δ' ἦτοον ἄθεον πολιτικὴν. Ἐντεῦθεν ἡ ἐν Κάρλοβιτς σύνοδος διέκοψε τὰς διοικητικὰς σχέσεις πρὸς τὴν ἐν Μόσχᾳ ἐκκλησ. ἀρχήν, μολοντί δ' ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῇ ὡς κεφαλὴν αὐτῆς τὸν Τοποτηρητὴν Πέτρον, ἠρηθήτη διαρρηθὴν τὴν ὑπογραφὴν οἰουδήποτε ἐγγράφου δηλοῦντος πίστιν εἰς τὴν σοβιετικὴν κυβερνήσιν.

Καὶ παρὰ τοῖς ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ Ρώσοις ἡ ἐντύπωσις ἢ ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τῆς δηλώσεως τοῦ Σεργίου δὲν ὑπῆρξεν εὐμενῆς. Μὴ διακόψαντες ὅμως οὗτοι τὰς πρὸς τὸν Σέργιον σχέσεις διεβίβασαν πρὸς αὐτὸν ἔγγραφο, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐτονίζετο ἡ ἀντίφασις, ἢ ὑπάρχουσα μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῶν κομμουνιστῶν, τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶνε ὁ ἀγὼν κατὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ νόμου αὐτοῦ, ἐνῶ τοῦναντίον ὅλη ἡ ἔννοια καὶ ὅλος ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως τῶν ὀρθοδόξων εὐρηται ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς εἰς Θεὸν πίστεως καὶ ἐν τῇ ὅσον τὸ δυνατόν εὐρύτερα διαδόσει καὶ κα-

4. Θεοφιλ. Ἀλεξανδρ. Πασχάλ. Πρόλογ. Ἐπίστ. εἰς Αὐτοκρ. Θεοδόσ. Κεφ. Β'. ὄρ. Πατρ. Migne Τόμ. 65 σελ. 50.

1. Ἐκκλησία 19 Νοεμβρίου 1927 σελ. 362.

τοχυρώσει τῆς πίστεως ταύτης ἐν ταῖς καρδίαις τῶν πιστῶν¹. Ἐξ ἑτέρου καὶ ὁ Εὐλόγιος διὰ γράμματος αὐτοῦ, δημοσιευθέντος καὶ ἐν τῇ Ὀρθοδοξίᾳ (31 Ὀκτωβρίου 1927 σελ. 319) διατυπώνει φημισμένας ἐπιφυλάξεις ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔγγραφον ὑποχρέωσιν νομιμοφροσύνης πρὸς τὰ Σοβέτ, τὴν ὁποίαν ἤ-ξίου ὁ Σέργιος. Ἐν τῷ γράμματι τούτῳ τονίζεται, ὅτι οἱ Ρῶσοι μετανάσται δὲν «εἶνε πολῖται τοῦ συνδέσμου τῶν σοβετικῶν δημοκρατιῶν». Εὐρίσκονται οὗτοι «πρὸς τὴν σοβετικὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, ἐν ἣ καὶ οἱ ὀρθόδοξοι πολῖται τῆς Λατβίας, τῆς Λιθουανίας, τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰαπωνίας, οἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὴν μίαν ρωσικὴν ἐκκλησίαν». Οὔτε δύναται ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐξουσία «να ὑποβάλλῃ εἰς οὐδένα πολιτικὰ προγράμματα ἢ νὰ περιορίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτικῶν πεποιθήσεων». Τὸ ὅτι δ' οἱ μετανάσται ἀνήκουσι «τῇ ρωσικῇ ἐκκλησίᾳ, δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βᾶσις πρὸς διατύπωσιν πρὸς αὐτοὺς τῆς ἀπαιτήσεως τῆς νομιμοφροσύνης, τ. ἔ. τῆς νομίμου ὑποταγῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν Σοβετικὴν ἐξουσίαν». Τονίζει ὡσαύτως ὁ Εὐλόγιος, ὅτι μόνην ὑποχρέωσιν ἀνελάμβανε νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ «ὅπως ἐν τοῖς ὑπ' αὐτὸν ναοῖς ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἄμβων μεταβάλληται εἰς πολιτικὸν βῆμα». Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἐνέχουσι μεγάλην σοβαρότητα καὶ διὰ τὸ ἐπακολουθῆσαν ζήτημα μεταξὺ Σεργίου, Εὐλογίου καὶ Οἰκουμ. Πατριαρχίου, ἐπειδὴ ἀποδεικνύουσι σαφῶς, ὅτι μετ' ἐπιφυλάξεων κατηγορηματικῶς διατυπωθεισῶν ἀνελάβεν ὁ Εὐλόγιος τὴν ἀπέναντι τῶν Σοβέτ ὑποχρέωσιν νομιμοφροσύνης.

Βαρύτερον καὶ τοῦτ' αὐτὸ παγχοριστιανικὸν ὑπῆρξε τὸ σκάνδαλον, τὸ προκλήθην ἐκ τῆς περιβοήτου καταστάσεως συνεντεύξεως τοῦ Σεργίου, συνυπογραφόντων καὶ τεσσάρων ἐκ τῶν μελῶν τῆς περὶ αὐτὸν συνόδου, καὶ ἧτις ἐδημοσιεύθη ἀρχομένου τοῦ 1930. Μεταξὺ ἄλλων ἐν τῇ συνεντεύξει ταύτῃ παρέρχεται ἡ βεβαίωσις, ὅτι «ἐν τῇ Σοβ. Ἐνώσει οὐδέποτε ὑπῆρξαν, οὐδὲ σήμερον διεξάγονται οἰοιδήποτε θρησκευτικοὶ διωγμοί», ἀλλὰ «κρατεῖ πλήρης ἐλευθερία συνειδήσεως, αἱ δὲ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις ὑπ' οὐδενὸς κρατικῶν ὄργάνων καταδιώκονται». Καὶ ἀναγνωρίζεται μὲν, ὅτι «πολλοὶ ναοὶ ὄντως ἐκλείσθησαν», τοῦτο ὅμως ἐγένετο «οὐχὶ κατὰ διαταγὴν τῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ συνεπεῖα ἐπιθυμίας αὐτῶν τῶν κατοίκων, εἰς πολλὰς δὲ περιπτώσεις καὶ κατ' ἀπόφασιν αὐτῶν. Οἱ ἄθιοι ἐν τῇ Σοβετικῇ ἐνώσει ἀποτελοῦν ἰδιωτικὸν σύνδεσμον, διὰ τοῦτο δὲ καὶ αἱ ἀξιώσεις των περὶ κλεισίματος τῶν ἐκκλησιῶν δὲν εἶνε ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὴν σοβετικὴν κυβέρνησιν». Ἐπὶ πλέον παρέρχεται καὶ ἡ καταπληκτικὴ διαβεβαίωσις, ὅτι «οἱ κατὰ τῶν πιστῶν καὶ ἱερέων κολασμοὶ τῆς σοβετικῆς κυβερνήσεως οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν πρὸς τὰς θρησκευτικὰς τῶν πεποιθήσεις, αἱ καταδιώξεις καὶ αἱ τιμωρίαι αὗται προκαλοῦνται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν ἀντικυβερνητικῶν ἐνεργειῶν των». «Εἶνε ἀληθές, ὅτι ἱερεῖς τινες ἐνήχθησαν εἰς τὰ δικαστήρια, οὐχὶ ὅμως συνεπεῖα τῆς θρησκευτικῆς αὐτῶν δράσεως, ἀλλ' ἕνεκα τῆς

ἀντικυβερνητικῆς. Καὶ εἶνε εὐνόητον, ὅτι ἡ δικαστικὴ αὐτῶν δίωξις δὲν ἐξεδηλώθη εἰς διωγμοὺς οἰουσιδῆποτε καὶ ἀπανθρωπίας, ἀλλὰ καθ' οἷον τρόπον συνήθως ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐν γένει κατηγορουμένων». Τέλος ὡς πρὸς μὲν τὸν Πάπαν ἐδήλου ὁ Σέργιος, ὅτι «μετέστη εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν ἄγγλων γαιοκτημόνων καὶ τῶν γαλλοϊταλικῶν βαλαντίων» καὶ ὅτι «δηλητηριάσων τὸ ποιμνίον του κατὰ τῆς Σοβετικῆς ἐνώσεως καὶ προπαρασκευάζων κατ' αὐτῆς πόλεμον, συμμορφοῦται ἀπλῶς πρὸς τὰς παραδόσεις του». Ὡς πρὸς δὲ τὸν Καντερβουρίας παρετήρει, ὅτι «τὸ Λονδίνοιον προλεταριάτον ἤδη ἐξετίμησε πρεπόντως τὸν λόγον του, ὡς δύσσομον ἰεφετι»¹.

Προφανῶς διὰ τῆς συνεντεύξεώς του ταύτης ὁ Σέργιος ἀπεκήρυττεν ἂν μὴ ἀμέσως, πάντως ὅμως ἐμμέσως καὶ ὑπονοουμένως πάντας τοὺς φυλακισθέντας καὶ ἐξορισθέντας ἐπισκόπους, καθὼς καὶ πάντας τοὺς σκληρῶς τυφεκισθέντας, ἀκόμη δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Τύχωνα, ἐφ' ὅσον ἐδικαιολογεῖ μὲν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν πολιτείαν τῶν Σοβέτ, ἀπέδιδε δὲ τοὺς κατὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν διωγμοὺς των εἰς λόγους μηδεμίαν σχέσιν ἔχοντας πρὸς τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις. Χωρὶς νὰ παραγνωρίζωμεν τὸ δύσκολον τῶν περιστάσεων, ὑπὸ τὰς ὁποίας διατελεῖ ὁ Ἀναπληρωτὴς Σέργιος, καὶ χωρὶς ν' ἀμφισβητῶμεν τὴν εἰλικρίνειαν αὐτοῦ, οὐχὶ διὰ σκοποὺς ἰδιοτελεῖ, οὐδὲ ἐκ πτοήσεώς τινος, ἀλλ' ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας ἐπιδιώξαντος τὴν μετὰ τῶν Σοβέτ συνεννόησιν, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ χαρακτηρίσωμεν τὴν συνέντευξίν του ταύτην ὡς ὀλίσημα, διὰ τοῦ ὁποίου παραποιεῖται καὶ κατασυκοφαντεῖται ἡ ἀλήθεια. Πράγματι, αὐτοῦ ὁ Σέργιος μετὰ τινα χρόνον ἐν ὑπομνήματι αὐτοῦ «περὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν ταῖς σοβετικαῖς δημοκρατίαις» πρὸς τὸν ἀρμόδιον ἀντιπρόσωπον τῆς σοβετικῆς κυβερνήσεως ὑποβληθέντι, ἀναφέρει μακρὰν σειρὰν προσβολῶν κατὰ ἐκκλησιῶν, κλήρου καὶ μελῶν, καὶ ζητεῖ ἀνακούφισιν πρὸς εἴκοσι καὶ μίαν διευθύνσεις².

Τοιοτοτρόπως ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν Τυχωνικῶν ἐπὶ τὸν Σέργιον παρουσιάζεται κλονισθεῖσα σοβαρῶς, ἀκριβῶς δ' ἕνεκα τῶν ἐκ τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τὰ Σοβέτ ἐνεργειῶν του ἀπεξενώθη μὲν πάσης συμπαθείας παρὰ τοῖς ὑπερορίοις Ρῶτοις, ἡ Πολωνικὴ δὲ καὶ ἡ Σερβικὴ ἐκκλησία διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς ἐν τῇ Προκαταρκτικῇ Ἐπιτροπῇ τοῦ Ἄθω ἐξεδήλωσαν ἐμφανῶς τὴν ἀποδοκιμασίαν αὐτῶν κατὰ τοῦ Σεργίου. Καὶ ὁ μὲν ἐπίσκοπος Γρόδνο διέκρινε σαφῶς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Σεργίου ἀπὸ τῆς Τυχωνικῆς καὶ ἐχαρακτήρισε τὸν Σέργιον «αὐτόκλητον διάδοχον τοῦ πατριάρχου», «φιλόδοξον καὶ φιλαρχον», ὅστις «μόνος ὁ Θεὸς γνωρίζει, τί νὸς ὅπως κατέλαβε τὴν ἐξουσίαν»³. Ὁ δὲ ἐπίσκοπος Ἀχρίδος ἐδήλωσεν ὅτι «ἐπὶ τῇ ἐλεύσει τοῦ Σεργίου ἠλπίσαμεν, ὅτι τὰ

1. Ἐκκλησία 7 Ἰουνίου 1930 σελ. 188.

2. Τὸ περιεχόμενον τοῦ ὑπομνήματος τούτου ἴδε ἐν Ἐκκλησίᾳ 21 Νοεμβρ. 1931 σελ. 381 ἐν ἀρθρῷ Θυατείρων Γερμανοῦ, Κομμουνισμὸς καὶ θρησκεία,

3. Πρακτικὰ σελ. 91 καὶ 92.

1. Ἐκκλησία 19 Νοεμβρίου 1927 σελ. 362.

πραγματα θὰ ἐβελτιοῦντο, καθ' ὅσον πολλοὶ ἐκ τῶν ἐπισκόπων ἡμῶν ἐγνώριζον αὐτόν, ὡς ὁ Σεβασμιώτατος Βαρνάβας, καρεὶς παρ' αὐτοῦ μοναχός, καὶ ἄλλοι, ἀλλ' ἀποκαλυφθεῖσης διαφορᾶς γνωμῶν, καὶ δὴ ἀγρίας, ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἐγένετο ἐπιφυλακτικὴ ἀπέναντι τῶν δύο Τυχωνικῶν μερίδων καὶ ἐν τέλει διέκοψε πᾶσαν σχέσιν καὶ πρὸς τὰς τρεῖς νέας ἐν Ρωσία καταστάσεις»¹.

Ἐκ πάντων τούτων συνάγεται, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Σέργιον καθεστὼς δὲν στηρίζεται οὔτε ἐπὶ βάσεων κανονικῶν, οὔτε ἐπὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Τυχωνικῆς μερίδος.

Τοσαῦτα περὶ τῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Τύχωνος δημιουργηθείσης καταστάσεως. Ἄς ἴδωμεν ἤδη τὴν στάσιν τῶν ὀρθοδόξων αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν καὶ δὴ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου, ἀπέναντι τῶν ἐν Ρωσία δημιουργηθειῶν ἐκκλησιαστικῶν μερίδων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

3. Αὐτόθι σελ. 96.

ΔΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΑΜΒΩΝΑ

ΟΜΙΛΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑΤΑ

46.

Ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης

(Κυρ. Η'. Λουκᾶ.—13 Νοεμβρίου)

«Πορεύου καὶ σὺ ποιεῖς ὁμοίως»
(Λουκ. ι'. 37)

Ἡ ὑπέροχος καὶ πλουσιωτάτη καὶ εἰς δογματικούς συμβολισμούς καὶ εἰς ἠθικὰς ἐννοίας παραβολὴ τοῦ «Καλοῦ Σαμαρείτου», περὶ ἧς ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ (Λουκ. ι'. 25—37), παρέχει μίαν ζωηροτάτην εἰκόνα τῆς ἀγάπης, ὅπως τὴν ἐδίδαξεν ὁ Χριστὸς καὶ ὅπως ζητεῖ νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ ἡ Ἐκκλησία Του. Ἀληθινὸν βάλαμον, διὰ τὰς πονούσας ψυχὰς τῶν δυστυχῶν τοῦ κόσμου!... πραγματικὸν μαστίγιον διὰ τοὺς κλειόντας τὰ σπλάγγνα πρὸ τῆς ἀνάγκης τῶν ἀδελφῶν των!..

Α'.—«Ἐκ τούτου γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰω. ιγ'. 35) εἶπεν ὁ Κύριος, καὶ ἀρχὴν ἀπέδειξε τὴν πίστιν, καὶ αὐτὸ τὸ μαρτύριον, ἄνευ τῆς ἀγάπης, ὁ οὐρανοβάμων Ἀπόστολος Του (Κορινθ. ιγ'. 1—3).

Παράβασις ἄρα τῆς «ἐντολῆς» τῆς ἀγάπης (Ἰω. ιγ'. 34) σημαίνει αὐτὸ τοῦτο: τῆς πίστεως ἄρνησιν καὶ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ἀποξένωσιν!

Καὶ λίαν εὐλόγως: Διότι, τῶν θεμελιωδεστάτων ἀληθειῶν τῆς χριστιανικῆς πίστεως φυσικὴ ἀπόρροια εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ μόνη ὑποχρέωσις, ἣν ἐπιβάλλει τοῖς πιστοῖς ὁ νόμος τῆς «χαίματος» τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἐκ τῆς ἀγάπης δὲ ὁλόκληρος τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν ὁ πλοῦτος ἀναβλύζει καὶ ἰδιαιτερον ὅλος χροῶμα προσλαμβάνει ἡ ζωὴ τοῦ χριστιανοῦ..

Τὴν ἀγάπην ταύτην ἀπαιτεῖ ὁ Χριστὸς ὡς οφειλὴν πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ἀδιακρίτως φύλου, φυλῆς, γένους, κοινωνίας ἢ θρησκείας καὶ τὴν λεπτομέρειαν ταύτην ἰδιαίτατα τονίζει τὸ παραδειγμα τοῦ φιλανθρώπου «Σαμαρείτου», μὴ ἐξετάσαντος μήτε τὴν καταγωγὴν μήτε τὰ προσόντα μήτε τὰς πεποιθή-

σεις τοῦ ἔχοντος ἀνάγκην τῆς βοηθείας του, ἀλλὰ σπεύσαντος ἀμέσως ἐπὶ τὸ καθήκον καὶ μηδεμίαν ταιλαπωριάν ἢ δαπάνην ὑπολογίσαντος.

Β'.—Ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ Χριστοῦ βασίζεται ἐπὶ τῆς γενικῆς ἀρχῆς, ἣν ἐδίδαξε περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καθ' ἑαυτήν ἀρχῆς, ἣν, πρὸ παντός, ἐφήρμοσεν ἐν τῇ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀναστροφῇ Του.

Ἦδη ἐν τῇ Π Δ. εὐρίσκομεν τὰς βάσεις τῆς διδασκαλίας ταύτης, δι' ὅσων εἰς τὰς πρῶτας αὐτῆς σελίδας ἀναγράφει περὶ τῆς καταγωγῆς τοῦ πρωτοπλάστου, τοῦ ποιθέντος «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» καὶ «καθ' ὁμοίωσιν» (Γενέσ. α'. 26, 27. β'. 7) καὶ ἐκ τοῦ ἐμφυσήματος τοῦ Δημιουργοῦ λαβόντος «πνοὴν ζωῆς» καὶ γενομένου «εἰς ψυχὴν ζῶσαν».

Προσέξατε ὅμως εἰδικώτερον τὴν ζωὴν ὁλόκληρον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Δὲν εἶναι εἰ μὴ σειρά ἔργων ἀγάπης ἀπειθυνομένη πρὸς πᾶσαν πάσχουσαν ψυχὴν, ἄνευ διακρίσεως οἰασθήποτε: Εὐλόγει τὰ παιδιά (Μάρκ. ι'. 3—16) καὶ καταδικάζει ἐκεῖνον, ὅστις θὰ ἐσκανδάλιζεν ἐν ἑξ αὐτῶν (Ματθ. ιη'. 1—6) .. Ἀπτεταὶ τῶν λεπρῶν, χωρὶς νὰ φοβῆται οὔτε τὴν μόλυνσιν, οὔτε τὰς προλήψεις (Αὐτοθ. η'. 1—4)... Καταδικάζει καὶ τὴν ἀπλὴν κακολογίαν τοῦ ἀδελφοῦ, τὴν ἀπλὴν περιφρόνησιν, καὶ τὴν ἐξισοὶ πρὸς τὸν φόνον (Αὐτόθ. ε' 21—12)... Συμπαθεῖ πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ εἶναι προσεκτικὸς πρὸς τὸν πόνον τῆς μετανουούσης (Ἰω. η'. 2—11)... Σκοπὸν τῆς ζωῆς Του ἔταξε τὸ «ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλὸς» (Λουκ. ιθ' 10)... Παρέδωκεν ἑαυτὸν «λύτρον ἀντὶ πολλῶν (Ματθ. κ'. 28), προσευχόμενος μάλιστα ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν δημίων Του (Λουκ. κγ'. 34) .. Πρὸς «πάντα τὰ ἔθνη» καὶ «ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς» ἰπέστειλε διὰ τῶν Μαθητῶν Του τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας (Ματθ. κη', 19 Πράξ. α'. 8)...

Δι' ὅλης τῆς ζωῆς Του καὶ δι' ὅλης τῆς διδασκαλίας Του ὁ Κύριος ὑπέδειξε τὸ ἀπροσωπώληπτον τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, ἣν παραγγέλλει καὶ σήμερον διὰ τοῦ «πορεύου καὶ σὺ ποιεῖς ὁμοίως».

Ἐχομεν, ἀρά γε εἰς τὰς ψυχὰς μας τὸν θησαυρὸν τοῦτον τῆς ἀγάπης; Μαρτυρεῖ ἡ ζωὴ μας ὅτι εἴμεθα μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ; Εἶνε γενικὴ καὶ ἀπροσωπώληπτος ἡ ἀγάπη μας καὶ αἰσθανόμεθα ὡς ἰδικὸν μας πόνον τὸν πόνον τῶν ἀδελφῶν μας; (Ματθ. κε'. 42—43) Εἴμεθα ἐπεικεῖς πρὸς τοὺς πταίοντας, ἀγαθοὶ πρὸς τοὺς κακοὺς, χαίροντες ἐν τῇ εὐεργεσίᾳ τῶν ἄλλων, πρόθυμοι νὰ βαδίσωμεν «δύο μίλια» μετὰ τοῦ ζητοῦντος τὴν συνδρομὴν μας; Εἴμεθα πρὸς πάντας «ἀδελφοί», ἄνευ προκαταλήψεως οἰασθήποτε;

E Γ. Μ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ λύσις τοῦ Σιναιτικῶν ζητήματος.

Ἐξαιρετικῶς εὐχάριστος εἶδησις ἀγγέλλεται ἐξ Ἀλεξανδρείας, ἡ λύσις τῆς ἀπ' αἰῶνων ὕφισταμένης μεταξὺ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ἱεραῆς Μονῆς τοῦ Σινᾶ διαφορᾶς, ἐνεκα τοῦ ἐν

Καίρω Σιναϊτικοῦ Μετοχίου. Οὕτω λοιπὸν ἐλύθη τὸ πολέμοστον «Σιναϊτικὸν ζήτημα», ὅπερ, κυρίως εἰπεῖν, ἤρξατο ὑφιστάμενον ἀπὸ τοῦ ἰστ' αἰῶνος. Καὶ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον στάδιον αὐτοῦ τὸ ζήτημα συνίστατο ἐν τῇ ὑπαγωγῇ τῆς Ἐπισκοπῆς Σινᾶ καὶ Ραϊθούς ὑπὸ τὸν Ἀλεξανδρείας ἢ τὸν Ἱεροσολύμων, ἄχρις οὗ ὀριστικῶς ἐπλήθη αὐτὴ ὑπὸ τὸν δεύτερον, προαχθεῖσα, τιμῆς ἔνεκεν, εἰς Ἀρχιεπισκοπήν. Αἱ ἀπόπειραι τῶν Ἀρχιεπισκόπων Σινᾶ περὶ τελείας ἀνεξαρτησίας αὐτῶν, πληροῦσι τὸ δεύτερον στάδιον τοῦ ζητήματος· τὸ δὲ τρίτον στάδιον αἱ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ἰζ' αἰῶνος ἀρξάμενοι διαφοραὶ, αἵτινες ἐπλήρωσαν θορύβον καὶ ταραχῆς τὴν Ὁρθόδ. Ἐκκλησίαν. Τὸ ζήτημα συνίστατο ἐν τούτῳ· δικαιοῦται νὰ ἔχη ἡ Μονὴ Σινᾶ Μετόχιον ἐν Καίρω καὶ ἱερὸν ναὸν λειτουργοῦντα ἐν αὐτῷ; Οἱ Πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας ἤρουντο, οἱ δὲ Σιναῖται ἐπέμενον. Προσῆγοντο ἐκατέρωθεν ἐπιχειρήματα, ἱστορικὰ ἢ κανονικά, ἔτι δὲ καὶ οἰκονομικῆς φύσεως, εἰρησθῆναι τ' ἀληθῆς, ἀνεμυγνύοντο εἰς τὸ ζήτημα Πατριάρχαι καὶ μοναχοί, ζωηρὸς συγγραφικὸς πόλεμος διεξήγετο, Πατριαρχικαὶ Σύνοδοι ἐν ΚΠόλει συνεκροτοῦντο, ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις, πάντοτε ὠφελουμένη ἐκ τούτων ἀνωμαλιῶν, ἐπενέβαινον ἐν τε Καίρω καὶ ἐν ΚΠόλει, ἐπενέβαινον καὶ οἱ Ἕλληνες ἠγεμόνες τῶν Παραδουναβίων χωρῶν, ὅτι μὲν ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχείου ὅτι δὲ ὑπὲρ τῶν Σιναϊτῶν, ἐλαμβάνετο σήμερον ἀπόφασις ὑπὲρ ταύτης τῆς λύσεως, ἀλλ' ἀνετρέπετο αὐτίκῃ ὑπεχώρει τὸ Πατριαρχεῖον, ἀνθίσταντο οἱ Μοναχοὶ ἢ τανάπαυιν, ἔχαιρον δὲ μόνον οἱ ἐχθροὶ τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ τὸ ζήτημα διαωνίζετο. Ἄλλ' ἀπεδείχθη, ὅπως πάντοτε ἐπιστενέτο, ὅτι ὀλίγη καλὴ θέλησις ἐκατέρωθεν ἤρκει νὰ θέσῃ τέρας εἰς ζήτημα, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀπλούστατον. Τὸ ἐν Καίρω Μετόχιον θὰ ὑφίσταται ὑφ' ὅς ὅρους καὶ ἐν ἄλλοις ἐκκλησιαστικῶς κέντροις ὑφίστανται Μετόχια ἐτέρων ὁμοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ θὰ λειτουργῇ ὁ ναὸς τοῦ Μετοχίου ὑφ' ἃς κανονικὰς διατυπώσεις λειτουργοῦσιν οἱ ναοὶ τῶν Μετοχιῶν. Ἀφ' ἑτέρου τὸ Μετόχιον τοῦ Καίρου δὲν θὰ εἶναι βεβαίως ἔδρα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σινᾶ, ἥμιστι δὲ τῆς ἱερᾶς Συνάξεως τοῦ Σινᾶ. Ἀλλὰ καὶ μόνον τὸ γεγονός, ἱστορικὸν ἀληθῶς γεγονός, ὅτι ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας θὰ τελέσῃ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τοῦ Μετοχίου μετὰ τινος ἡμέρας (13 Νοεμβρίου), σημαίνει, ὅτι χάρις εἰς τὴν ἐνδειχθεῖσαν ἐκατέρωθεν φρόνησιν καὶ χάρις εἰς τὰς προσπαθείας τῶν ἐπειβάντων πρὸς ἄσπιν τῆς διαφορᾶς, αὐτὴ ὀριστικῶς ἤρθη καὶ τὸ ζήτημα ἐλύθη. Εἶναι δὲ συγχαρητηρίων ἄξια καὶ ἡ Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας καὶ ἡ ἑνδοξος Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Σινᾶ, ἐπὶ τῇ κανονικῇ λύσει τοῦ ζητήματος.

Πρὸς τὴν ἀραὶν τοῦ Βουλγαρικοῦ σχίσματος

Ἡ εἰδησις περὶ ὀριστικῆς μεταφορᾶς τῆς ἔδρας τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας ἀπὸ τῆς ΚΠόλεως εἰς Σόφιαν καὶ ἡ πλήρωσις τῆς ἀπὸ ἐτῶν χηρευούσης θέσεως τοῦ Ἐξάρχου, σχετίζεται πάντως πρὸς τὴν ἐνχάριστον κίνησιν πρὸς ἀραὶν τοῦ θλίβεροῦ διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν σχίσματος, ὅπερ διατηρεῖ τὴν Ὁρθόδο-

ξον Βουλγαρικὴν Ἐκκλησίαν μακρὰν τῆς κοινωρίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ Ἐξάρχος θὰ εἶναι καὶ Ἀρχιεπίσκοπος Σόφιας, οὕτως ὥστε ἡ ἀναθεώρησις τοῦ Ἐξαρχικοῦ Καταστατικοῦ καὶ ἡ νέα μελετωμένη διοργανώσις τῆς ἀδελφῆς Ὁρθοδόξου Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας νὰ προσλάβῃ τὸν κανονικὸν τύπον ἐκείνου, καθ' ὃν ὁ Ἐξάρχος ἔσται ὁ Πρόεδρος τῆς ἐν τῷ Βουλγαρικῷ Κράτει Ἀποκεφάλου Ἐκκλησίας, ἐπομένως καὶ ὁ μόνιμος καὶ φυσικὸς Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου αὐτῆς. Ἐὰν δ' ἐπικρατήσῃ ἡ μόνη κανονικῶς δεσθῆ ἀρχή, καθ' ἣν ἡ δικαιοδοσία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σόφιας καὶ Ἐξάρχου πάσης Βουλγαρίας θὰ ἔχη ἰσχύον ἐν τοῖς ὅροις τῆς Ἀποκεφάλου Ἐκκλησίας Βουλγαρίας, βεβαίως θὰ ἐκλείψωσιν οἱ σπουδαιότεροι λόγοι τοῦ σχίσματος, ἡ ἄριστι τὸν ὅποιον ἀπόκειται εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, τὴν κοινὴν σεπτὴν Μητέρα πασῶν τῶν Ἀποκεφάλων Ἐκκλησιῶν, μετὰ τὰς ἀπαιτουμένας ἐκ μέρους τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας κανονικὰς διατυπώσεις. Ἡ ἄριστι τοῦ σχίσματος εἶναι κοινὸς πόθος παντὸς ὀρθοδόξου.

Ζήτημα κοσμιότητος

Ὁ κ. Ἰπποκράτης Σ. Καραβίας δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς τὴν «Ἐστία» παρατηρεῖ ὅτι εἶναι γερονθός, ὅτι «τώρα τελευταῖα, ἡ μόδα παίρνει τόσας ἐλευθερίας, ὥστε νὰ βλέπῃ κανεὶς εἰς τοὺς ναοὺς ἐμφανίσεις κυριῶν ἢ δεσποινίδων αἱ ὁποῖαι αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ἀποτελοῦν προσβολὴν κατὰ τοῦ ἁγίου χώρου». Ὁ κ. Καραβίας προσθέτει, ὅτι εἰς ὅλας τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἰταλίας ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ εἴσοδος εἰς γυναῖκας μὲ ἀσέμνον ἐνδυμασίαν, καὶ εἴτε οἰκειοθελῶς εἴτε ἀναγκαστικῶς, διότι ὁ νεωκόρος δὲν ἐπιτρέπει νὰ εἰσέλθουν, συνημορφώθησαν τώρα ὅλα μετὰ τὴν ἀρχιερατικὴν διαταγὴν περὶ τῆς σεμνῆς ἐνδυμασίας.

Ὁ κ. Καραβίας συνιστᾷ ὅπως ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐκδώσῃ σχετικὴν Ἐγκύκλιον περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς εἰσόδου εἰς τοὺς ναοὺς εἰς τὰς ἀπρεπῶς ἐνδεδυμένας γυναῖκας. Ἀυστηρῶς ἡ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου δὲν εἶναι τοιαύτη, οἷα ἡ τοῦ τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο δὲ ὀφείλεται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ διάφορον σύστημα τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως καὶ ἀγωγῆς. Ἐνθυμούμεθα ὅτι ὁ μακαρίτης Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Φώτιος εἶχεν ἐκδώσει τοιαύτην Ἐγκύκλιον, ἀλλὰ τὴν ἐπομένην Κυριακὴν ἀνθ' αὐτῆς τις γυνὴ ἐστάθη ἔξωμος ἔμπροσθεν τοῦ Ἀρχιερατικοῦ θρόνου! Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἔχει τὴν γνώμην ὅτι μᾶλλον πρέπει νὰ διδαχθῶσιν αἱ ὀρθόδοξοι Ἕλληνίδες νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὸν ναὸν σεμνῶς ἐνδεδυμέναι καὶ πεισθῶσι περὶ τούτου. Ὅθεν ἐπανελημμένως ἤξιωσε παρὰ τοῦ Κλήρου νὰ προβῇ εἰς συστηματικὰς συστάσεις, ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἐν τοῖς ναοῖς ἀνηρητημέναι πινακίδες μετὰ σχετικῶν συστάσεων. Μελετᾷ δὲ, ὡς πληροφοροῦμεθα, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τὴν διεξαγωγὴν συστηματικοῦ πολέμου κατὰ τῆς ἀσέμνον τῶν γυναικῶν ἀμ-

φιέσεως διὰ γυναικείων θρησκευτικῶν ὁργανώσεων.

Ἐκ τοῦ διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπολογισμοῦ τῆς ἀγγλικῆς Βιβλικῆς Ἐταιρείας πληροφοροῦμεθα ὅτι κατ' αὐτὸ ἡ διάδοσις τῶν ἐν ἀγγλικῇ γλώσσῃ ἀντιτύπων τῆς Ἁγ. Γραφῆς ὑπερέβησεν τὴν κατὰ πάντα τὰ ἔτη τῆς ἰστορίας τῆς, ὑπερβάσα τὰς 6000,000. Κατὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς Ἐταιρείας (τῷ 1804) ἡ ἁγ. Γραφή, ἡ μέρη αὐτῆς, εἶχον μεταφρασθῆ εἰς 72 γλώσσας· σήμερον ὁ ἀριθμὸς τῶν γλωσσῶν ὑπερέβη τὰς 900, ἐκκλοφόρησαν δὲ μέχρι τοῦδε μεταφράσεις εἰς 656 γλώσσας. Καθ' ὅλον τὸ λήξαν ἔτος ἐπωλήθησαν ἀντίτυπα τῆς πλήρους Γραφῆς 1,065,662, Καινῆς Διαθήκης 968,864, καὶ Εὐαγγέλια μετὰ τοῦ Ψαλτηρίου 8,517,758, ἧτοι ἐν ὅλῳ κείμενα 10, 552, 284. Μερικώτερον ἐπωλήθησαν ἀντίτυπα τῶν ἁγ. Γραφῶν: 6, 900, 000 ἐν Ἑυρώπῃ, 370,000 ἐν Ἀσίᾳ, 418,700 ἐν Ἀφρικῇ, 418,700 ἐν Νοτίῳ Ἀμερικῇ. Ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Ἐταιρείας ἐφιστᾷ σοβαρῶς τὴν προσοχὴν εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅπου ἀξάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀθέων, περὶ δὲ τῆς Ρωσίας προκειμένου λέγει ὅτι ἡ Σοβιετικὴ δημοκρατία παραμένει κλειστὴ εἰς τὴν πρᾶκτορας τῆς Βιβλικῆς Ἐταιρείας ἀπὸ τῆς Βαλτικῆς μέχρι τοῦ Εἰσρηγικοῦ Ὁκεανοῦ. Καταβάλλεται κολλοσιαία προσπάθεια ὑπὸ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἀθέων πρὸς αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν, ὅστις περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους φέρεται ἀνελθὸν εἰς 3-4 ἑκατ. Τὸ δημόσιον ταμεῖον ἐδαπάνησε πρὸς ἔκδοσιν καὶ διάδοσιν ἐπέκεινα τῶν 13 ἑκατομ. φυλλαδίων ἀθέου περιεχομένου, πρὸς τὸν αὐτὸν δὲ σκοπὸν ἐργάζονται 75 ἀντιθρησκευτικὰ πανεπιστήμια, ἅτινα μέχρι σήμερον ἀπέλυσαν διὰ τὸ ἀντιθρησκευτικὸν ἔργον πολυαρίθμους ἐργάτας. Ἡ Ἐταιρεία μένει κατ' ἐξοχὴν εὐχαριστημένη διὰ τὸ ἔργον τῆς μεταξὺ τοῦ μουσουλμανικοῦ κόσμου· ἐδημοσίευσεν ἀραβικὴν μετάφρασιν τῆς ἁγ. Γραφῆς ὡς καὶ εἰς ἄλλας γλώσσας ἐν χρήσει παρὰ τοῖς μουσουλμάνοις, παρὰ τοῖς ὁποίοις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ πράκτορες τῆς εὐρίσκουν καλὴν ὑποδοχὴν.

Ἐν τῷ γερμανιστῇ ἐκδιδομένῳ χριστιανικῷ κοινωνικῷ περιοδικῷ «Die Eiche» (σελ. 249) δημοσιεύεται ἐντολὴ τῆς συζύγου τοῦ αἰδιδίμου ἀρχιεπισκόπου Οὐπάλης Söderblom ὑπὸ τοῦ πρῶην γραμματέως αὐτοῦ Nils Karlström ἐπιστολῇ, ἐν ἣ διαψεύδεται κατηγορηματικῶς ὡς «ὄλως ἀσύστατος καὶ ἀνεξήγητος» ἡ κυκλοφορήσασα φήμη, καθ' ἣν ὁ μνημονευθεὶς πρωθυπουργὸς τῆς Σουηδικῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξεν ποτε Μασσῶνος. Ἡ χαρακτηριστικὴ αὕτη ἐπιστολὴ δημοσιεύεται ὑπὸ τὸν κτυπητὸν τίτλον «Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Söderblom ὡς εἶναι αἰθονόητον δὲν ὑπῆρξεν Μασσῶνος».

Ἐν Ρίῳ Ἰανείῳ συνεκεντρώθησαν 940 ἀπεσταλμένοι 22 χωρῶν διὰ τὸ συνέδριον τῶν Κυριακῶν σχολείων. Ἀντιπροσωπεύθησαν καὶ αἱ πέντε ἡπειροί, πάντα δὲ τὰ θέματα τοῦ συνεδρίου ἦσαν σχετικὰ πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἀγωγὴν. Οἱ ἀντιπρόσωποι ἐβεβαίωσαν τὴν πανταχοῦ σημαντικὴν αὔξησιν τῶν Κυριακῶν σχολείων. Ἐν Οὐγγαρίᾳ π. χ. κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τὰ Κυριακὰ σχολεῖα ἠδῆθησαν ἀπὸ 1591 εἰς 2724, ὁ δ' ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἀπὸ 34 086 ἠδῆθη εἰς 43.521. Ἡ πρόοδος αὕτη ἀπεδόθη εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐν Βουδαπέστη πρὸς διετίας συγκροτηθέντος συνεδρίου τῶν Κυριακῶν σχολείων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μετὰ τὴν γενομένην τὴν Πέμπτην τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ τέως Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως σύσκεψιν περὶ τοῦ ζητήματος τῶν Παλασηερολογικῶν ἀνετέθη εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Καθηγητοῦ κ. Κ. Ράλλη καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Α. Φιλίππου ἡ μελέτη τοῦ ζητήματος. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάνθη ὅτι τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ ἰσχύοντες νόμοι περιέχουσι πάσας τὰς ἀπαραίτητους διατάξεις πρὸς τήρησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας. Ἡ Ἱερά Σύνοδος κα-

τήρησεν Ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν σεβ. Μητροπολιτῶν Ἐδέσης, Φωκίδος καὶ Καλαβρυτῶν πρὸς εἰδικὴν παρακολούθησιν τοῦ ζητήματος.

— Ἐν τῇ νέᾳ Κυβερνήσει τοῦ κ. Π. Τσαλδάρη τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἀνέλαβεν ἀπὸ τῆς χθρῆς Παρασκευῆς 4 τρ. μ. ὁ κ. Δ. Χατζίσκος, ὅστις τὴν πρῶταν τῆς σήμερον, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν θρησκευμάτων, ἐπισκέφθη τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον.

— Τῇ προπαραλθούσῃ Κυριακῇ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ ἁγ. Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου πρώτου Ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν τοῦ ἁγ. Ἰακώβου ἐν τῷ ἱερῷ ναφ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, παρισταμένης τῆς Ἱεράς Συνόδου καὶ ἐν μέσῳ πυκνοῦ εὐσεβοῦς ἐκκλησιάσματος. Βαθυτάτη δὲ ὑπῆρξεν ἡ κατάνυξις, μεθ' ἧς πάντες παρηκολούθησαν αὐτήν.

— Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγ. Ἀναργύρων, τῇ 1 ἄρξαμένου μηνός, ἐορτάζοντος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἐνταῦθα Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου, τὴν θείαν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ παρεπιδημῶν Σεβ. Ἐλευθεροπόλεως Ἀναστάσιος, μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὠμίλησε πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα ὁ παριστάμενος Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, συνδυάσας τὴν ἑορτὴν τοῦ Μετοχίου πρὸς τὰ Πανάγια Προσκυνήματα τῆς Παλαιστίνης.

— Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου νὰ ἐκφρασθῇ ἡ εὐχαριστία τῆς Ἐκκλησίας τοῖς ἐν Ναούῳ ἐργοστασιαρχαῖς ἀδελφοῖς Λαναρά διὰ τὴν φιλανθρωπικὴν δεξιάν αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τοῖς ἐν Ἐδέσῃ καὶ Βεροῖᾳ ἐδρεύουσι 30φ Συντάγματι καὶ Μεραρχίᾳ τοῦ Δ'. Σώματος Στρατοῦ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

— Μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς Μητροπόλεως Ναυπακτίας καὶ Ἐθρουσίας ὁ Ἱεροκλήρξ ἀρχιμ Δανιὴλ Βασιλόπουλος μετετέθη εἰς τὴν ἰ. μητροπόλιν Φθιώτιδος.

— Ἀπεστάλησαν ἐγγράφα τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων πρὸς ἔκδοσιν τῶν ἀπαιτούμενων διαταγμάτων διὰ τὸν διορισμὸν τῶν προταθέντων μελῶν τῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων τῶν ἐξῆς ἰ. μητροπόλεων: 1) Κίτρος 2) Ἀλεξανδρουπόλεως 3) Θήρας 4) Φωκίδος 5) Ἀρδαμερίου 6) Πλωμαρίου 7) Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας 8) Μηθύμνης 9) Μεσσηνίας 10) Ἀργολίδος 12) Σερρών 12) Κεφαλληνίας 13) Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως 14) Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας 15) Μαντινείας καὶ Κυνουρίας 16) Χίου 17) Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν 18) Διδυμοτείχου 19) Ἐάνθης 20) Σουφλίου 21) Λαρίσης 22) Δευκάδος καὶ Ἰθάκης 23) Γρεβενῶν 24) Θεσσαλονίκης 25) Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης καὶ 26) Δημητριάδος.

— Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 ἐδ. 3 καὶ 6 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νόμου οἱ ἄχι τοῦδε γραφεῖς τῆς Ἱ. Συνόδου, κωδικογράφος καὶ δακτυλογράφος προήχθησαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Γραμματέως Β'.

— Ὁ σεβ. μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Γερμανὸς ἀπέστειλε τῇ Ἱ. Συνόδῳ δι' ἐπιταγῆς τῆς Ἐθνικῆς τραπέζης 9 χιλ. δραχ. ἐκ δίσκων τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Χαλκιδικῆς, καὶ ὁ σεβ. Ἐπίσκοπος Πέτρως Κρήτης 6,183,60 ὡς καὶ 1000 δραχ. ἐκ τοῦ ἰδίου ταμείου ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Χαλκιδικῆς.

— Ἐχορηγήθη εἰς τὸν ἀρχιμ. Ἀλέξανδρον Ἀθανασιάδην ἄδεια μεταβάσεως εἰς Τρίπολιν Ἀφρικῆς.

— Διὰ προεδρ. διατάγματος τὸ χωρίον Βυτινεῖμα τῆς ἰ. μητροπόλεως Ἡλείας ἀποτελεῖ ἐφεξῆς ἴδιαν ἐνορίαν.

— Ἐχορηγήθη τῷ σεβ. μητροπολίτῃ Νευροκοπίου μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας ἐκ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ εἰς Θεσσαλονικὴν διὰ λόγους υγείας.

— Κατηρτίσθη συνοδικὴ ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Ἡλείας, Σύρου, Φωκίδος, Καλαβρυτῶν καὶ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς ἐπικρατείας πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος περὶ ἰδρύσεως τυπογραφείου τῆς Ἐκκλησίας. Ἐτέρα δὲ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν σεβ. Πλωμαρίου, Φιλίππων καὶ Βεροῖας πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων.

— Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Λαμίας: Τὴν 30 Ὀκτωβρίου ἀφίκετο εἰς τὴν Λαμίαν ὁ νέος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ.

Αμβρόσιος, ὃν ὑπεδέχθη σύσσωμος ἐν ἐνθουσιασμῷ ἢ πόλιν ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ. ὅπου τὸν ἔκαιρέτισαν ὁ κ. Νομάρχης, ὁ κ. Δήμαρχος, αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ τὰ προεδρεῖα τῶν διαφόρων Συλλόγων. Ὁ Σεβασμώτατος παρακαλουθούμενος ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω καὶ τοῦ πλήθους μετέβη περὶ ἐκ τοῦ σταθμοῦ εἰς τὸν Καθεδρικὸν ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ προηγουμένης πεντηκοντάδος ἱερέων φερόντων τὰ ἱερά των ἄμφια. Μετὰ τὴν ἐπὶ ἐγκαθιδρύσει Ἀρχιερέως νενομισμένη ἀκολουθίαν ἀπήγγειλε τὸν ἐνθρονιστήριον τοῦ λόγον διαβεβαιώσας τὸ νέον του ποιμνιον, ὅτι ἔργοις θὰ προσπαθήσῃ νὰ διαγράψῃ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν καὶ ὅτι ἰδιαιτέραν θὰ καταβάλλῃ μέριμναν καὶ φροντίδα, ὅπως οἱ ἐφημέριοι ἀξίως τῆς κλήσεως αὐτῶν πολιτευθῶνται, οἷς καὶ ἰδιαιτέρως ἀπέτεινε τὸν λόγον τοῖς τὰς προσηκούσας ὑποθήκας καὶ νοθεσίας. Ἀρίστη ὑπῆρξεν ἡ ἐκ τοῦ ἐνθρονιστηρίου λόγου ἐντύπωσις τῶν χριστιανῶν. ἦν ἐνίσχυσεν ἢ γνωσθεῖσα τῇ ἐπαύριον ἀμέσως πρόσλημης ὡς εἰδικοῦ Γραμματέως τοῦ Τοπικοῦ Ταμείου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. ἐν Λαμίᾳ τοῦ πτυχιούχου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου σεμνοῦ νέου κ. Ἄθαν Ντάλη, οὗ τὸν μισθὸν θὰ συμπληροῖ ἐξ ἰδίων ὁ Μητροπολίτης, ὑποχρεωμένου νὰ κηρύττῃ τακτικῶς τὸν θεῖον λόγον καὶ νὰ διδάσκῃ ἐν Κυριακῇ Σχολαίῳ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

Μεσοῦντιος τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου προερχόμενος ἐκ Μελβούρνης ἀφίκετο εἰς Sydney, ἔδραν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, ὁ σεβ. μητροπολίτης Αὐστραλίας κ. Τιμόθεος, ὃν ἀνέμενον ἐν τῷ αἰδ. σταθμῷ τῆς πόλεως ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς ἰ. μητροπόλεως Ἀρχιμ. Νικόδημος, ὁ τέως Πατρ. Ἐπίσκοπος Ἀρχιμ. Θεοφύλακτος, τὰ συμβούλια τῆς ἑλλην. Κοινότητος καὶ πάντων τῶν ἑλλην. σωματείων, οἱ πρῶτοι, ὁ μαθητικὸς κόσμος τῆς παροικίας μετὰ τοῦ διδασκτικού προσωπικοῦ καὶ μέγιστον λαοῦ πλήθος. Ἡ πομπὴ κατηνύνην εἰς τὸν κατὰμεσον λαοῦ ναὸν ἐνθα ἐλέχθησαν προσηφονήσεις μετ' ἧς ἐτελέσθη δοξολογία ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ τοῦ ποιμενάρχου ἀφίξει. Τῇ δὲ 18 τοῦ αὐτοῦ μηνός, Κυριακῇ, ἡ Α. Σ. ἐτέλεσε τὴν πρώτην αὐτοῦ ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν ἐν μέσῳ ἀπειρῶν πλήθους, κατ' αὐτὴν δ' εἶπε τὸν ἐνθρονιστήριον αὐτοῦ λόγον, ὅστις κατασυγκεινήσας τοὺς εὐσεβεῖς ὁμογενεῖς τοῦ Sydney συντέλεσαν εἰς τὴν ἄρσιν τῆς διχνοκίας τῆς ἐπὶ μακρὰ ἔτη διακορυφώσεως αὐτοῦ ἐν διαίρει. Αὐθημερὸν παρετέθη πρός τιμὴν τῆς Α. Σ. δειπνον πολυανθρώποτατον, καθ' ὃ οἱ προκριτώτεροι τῶν ὁμογενῶν διετρέψαν πρὸς τὸν ποιμενάρχον των ἐν προπόσει τὴν μεγάλην των χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν, ὅτι ἠξιώθησαν τοιοῦτον ποιμενάρχον ὑπὸ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Μετὰ διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῶν Πατριαρχείων καὶ τοῦ ἐν Καίρῳ Συναϊτικῷ Μετοχίου ἐπετεύχθη, ὡς καὶ ἀλλαγῇ τοῦ φύλλου σημειοῦμεν, ὁ τεματισμὸς τῶν ἐπὶ τρεῖς ὄλους αἰῶνας χωρίζουσάν αὐτὰ ἀπ' ἄλληλων διαφορῶν καὶ ἡ ὀριστικὴ ἀμοτέρων εἰρήνευσις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Κύριλλος ἀπολύσας πρὸς τὸν λαὸν προτρεπτικὰς ἐγκυκλίους ὑπὲρ ἀγωγῆς πρὸς τοὺς σεισμοπλήκτους τῆς Χαλκιδικῆς διεβίβασε πρὸς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος ὡς πρώτην δόσιν ἐξ ἐράνων λίρ. ἀγγλ. 100. Ἀνὰ 100 ἐπ' ἴσης λίρας διεβίβασαν πρὸς τὸν κ. Βενιζέλον αἱ ἐπαρχίαι Κιτίου καὶ Κυρηναίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Κατ' εἰδήσεις ἐξ Ἀμερικῆς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρας ἐπισκεφθεὶς ἐπ' ἐσχάτων τὸν ῥῶσον ἀρχιεπίσκοπον σεβ. Ἀπολλινάριον, πρὸ ἔτους ἀπεσταλμένον εἰς Ἀμερικὴν ὑπὸ τοῦ ἐν Κάρλοβιτς Κολλεγίου τῶν ῥῶσων ἀρχιερέων πρὸς διαποίμνανσιν τῶν ἐκεῖ ὀρθοδόξων ῥῶσων. ἐκοινολόγησε μετ' αὐτοῦ περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐνείας ἐκκλησιαστικῆς διακυβερνήσεως πάντων τῶν ἐν Β. Ἀμερικῇ καὶ Καναδῇ ὀρθοδόξων. Ὁ σεβ. Ἀπολλινά-

ριος πρὸ τίνος παρεκάλεσεν ἐσχάτως τοὺς ἐν Κάρλοβιτς ῥῶσους ἀρχιερεῖς ὡς ἀνακληθῆν εἰς Γιουγοσλαβίαν ἢ μετατεθῆ εἰς Ἱεροσόλυμα. Τὸ διάβημα τοῦτο ὑπὸ τινῶν ἠρηγεύθη ὡς συνέπεια τῆς μετὰ τοῦ σεβ. κ. Ἀθηναγόρα προηγουμένου συνεντεύξεως, φαίνεται δὲ ὅτι δὲν εἶνε ὅλως ἀσχετον καὶ πρὸς τὸ γεγονός ὅτι οὐχὶ πρὸ πολλοῦ τρεῖς κοινότητες τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ τελουσῶν ἀπεσπάρθησαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κισνοβίου καὶ Μητροπολίτης Βεσσαραβίας Γουρίας συνεπλήρωσε τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον τριακονταετίαν τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δράσεως του. ἦτις ὑπῆρξεν ἀπὸ πάσης ἐπόψεως σπουδαία καὶ ἡφαιμιος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Σόφιας ἐφωτίσθη πρὸ τίνος πανηγυρικῶς ἢ συμπλήρωσις δεκαετίας τῆς μητροπολιτείας τοῦ σεβ. μητροπολίτου Σόφιας κ. Στεφάνου.

— Κατὰ τὸν παρελθόντα Μάρτιον ἀπεβίωσεν ἑβδομηκοντούτης περιῆτο ὁ ἐπίσκοπος Τιβερίουπόλεως Νικόδημος.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Ἐκ δίσκων περιεχθέντων ἐν τοῖς Ἰ. Νοοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν

Β'

Ι. Ν ο ο ἰ. 103) ἄγ. Ἰωάννου (Σεπολίον) δρ. 110.—104) Εὐαγγελιστρίας (Ν. Κοκκινῶ) δρ. 125.—105) Κοιμ. Θεοτόκου (Μενιδίου) δρ. 425.—106) ἄγ. Παντελεήμονος (Ἀχαρνῶν) δρ. 5422.—107) ἄγ. Γεωργίου (Ἐλευσίνος) δρ. 805.—108) ἄγ. Σάββα (Βοτανικοῦ) δρ. 402.—109) ἄγ. Αναργύρων (Πλάκας) δρ. 182.—110) ἄγ. Νικολάου (Αἰγίνης) δρ. 200.—111) Κοιμ. Θεοτόκου (Αἰγίνης μητροπόλεως) δρ. 560.—112) Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου (Αἰγίνης) δρ. 250.—113) Ζωοδόχου Πηγῆς (Ἀγκυστρίου) δρ. 460.—114) Εὐαγγελισμοῦ (Χαλασμένης Αἰγίνης) δρ. 200.—115) ἄγ. Ἀντωνίου (Πατησίων) δρ. 360.—116) ἄγ. Ἀσωμάτων (Αἰγίνης) δρ. 50.—117) Ζωοδόχου Πηγῆς (Ἀγκυστρίου) δρ. 40.—118) ἄγ. Γεωργίου (Καρύστη) δρ. 1615.—119) ἄγ. Αναργύρων (Ν. Ἰωνίας) δρ. 911.—120) ἄγ. Ἀνδρέου (Λαυρίου) δρ. 135.—121) ἄγ. Βαρθάρα (Παλουκίων) δρ. 620.—122) ἄγ. Παντελεήμονος (Ἀχαρνῶν) δρ. 30.—123) ἄγ. Ἀποστόλων (Ἰ. μητοῦ) δρ. 200.—124) Ζωοδόχου Πηγῆς δρ. 2543.—125) ἄγ. Βαρθάρα (Π. Φαλήρου) δρ. 270.—126) Μεταμορφώσεως (Κοπανᾶ) δρ. 375.—127) ἄγ. Δημητρίου (Σαλαμίνας) δρ. 210.—128) ἄγ. Μηνᾶ (Σαλαμίνας) 340.—129) ἄγ. Ἀνδρέου (Σαλαμίνας) δρ. 160.—130) ἄγ. Χαράλαμπος (Πολυγώνου) δρ. 442.—131) ἄγ. Τρύφωνος δρ. 168.—132) Ζωοδόχου Πηγῆς (Αἰόπειο) δρ. 3950.—133) ἄγ. Γερασίμου (Κουπουνίου) δρ. 150.—134) Κοιμήσεως Θεοτόκου (Αμαρουσίου) δρ. 1250.—135) Κοιμ. Θεοτόκου (Μεγάρων) δρ. 520.—136) ἄγ. Γεωργίου (Ἐλευθερουπόλεως Ν. Ἰωνίας) δρ. 750.—137) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος (Βιλλίων) δρ. 400.—138) Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου (Ἀμπελακίων) δρ. 752,50.—139) ἁγίων Ἀποστόλων (Ἐλευσίνος) δραχμᾶς 150.—140) ἁγίου Βλασίου (Μενιδίου) δραχμᾶς 200.—141) ἁγίας Ἄννης (Περιοβλίων) δραχμᾶς 500.—142) Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου (Καλυβίων Θεοτικοῦ) δρ. 176.—143) ἄγ. Στυριδανός (Πειραιῶς) δρ. 2175.—144) ἄγ. Κωνσταντίνου (Πειραιῶς) δρ. 2153.—145) ἄγ. Νικολάου (Πειραιῶς) δρ. 1535.—146) ἄγ. Βασιλείου (Πειραιῶς) 1125.—147) ἄγ. Δημητρίου (Ξυλοκεραίας) δρ. 200.—148) ἄγ. Παντελεήμονος (Ταμπουριῶν) δρ. 279.—149) ἄγ. Παντελεήμονος (Ταμπουριῶν) δρ. 300.—150) Ζωοδόχου Πηγῆς (Χατζηκρυζαίου) δρ. 230.—151) Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν δρ. 660.—152) ἄγ. Παρασκευῆς (Καλλιπόλεως) δρ. 435.—153) Μυρτιδιωτίσης (Πειραιῶς) δρ. 1025.—154) Ἀναλήψεως (Πειραιῶς) δρ. 280.—155) ἄγ. Φαναρίου (Δραπετσῶνος) δρ. 221.—156) Εὐαγγελιστρίας (Πειραιῶς) δρ. 1700.—157) ἁγίου Γεωργίου (Κορυθαλλοῦ) δρ. 403.—158) ἁγίας Φωτεινῆς (Ν. Σμύρνης) δρ. 605,80.—159) ἄγ. Δημητρίου (Κερατέας) δρ. 216.

Τύποις «Φοίνικος» Σταδίου 44